

Al, hvorefter han lod 6 Gange 16 Damer faae Afgang til Stiftelserne, nemlig Præstentor, civile Embedsmænds Enker og Døttre osv. Er det ikke en Forret, han knytter til de nævnte Bestillinger? Seg jer ikke bedre. Den høitagtede Justitsminister bemærkede endvidere, at det nu ikke var Tilfældet efter vor Forsfatning, at Massen kunde raade. Det var muligt, sagde han, dersom man skulde bygge en Grundlov i 1873, at man da vilde bygge den paa Grundfættningen om, at Massen skulde raade. Men det var ikke Tilfældet efter den nugældende, sagde han. Seg har stadig staaet i den Formening og staaar endnu den Dag i Dag deri, at vor Forsfatning, paa hvis Grundlag jeg agter at staa og kæmpe, er stærk nok og god nok tiltrods for den Beskæmpelse, den har faaet, til at virkelig Flertallets Villie kan komme til sin Ret, naar den lovlige Veie — og den forudfatter jeg, at man vil følge — bliver fulgt. Det forekom mig rigtignok noget besynderligt, som allerede en æret Taler har udtalt, at netop i nær Forbindelse med disse Udtryk om, at Massen skulde raade, kom den ærede Justitsminister til den Slutning, at de, der nu fulgte Selvstyrelsens Princip, vilde bitterlig komme til at fortrøde det, inden kort Tid var omme. Seg veed ikke, hvad han mente dermed; jeg kunde ønske, at han vilde forklare sig nøiere; thi jeg kan ikke tro, at han tænkte paa noget Grundlovsbrud fra nogen Side, at noget som helst Mindretal skulde ville begaa et Grundlovsbrud, derom kan der ikke være Tale; thi det maatte jo være værst for dette Mindretal selv. Det lærde Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger) kunde ikke frigjøre sig for den Rænke, at Flertallet dog i sin Optræden egentlig havde ladet sig beherske af personlige Hensyn. Han sagde saaledes, at da Holsteins Ministerium traadte ind her og kom med sine Reformforslag, sagde man, navnlig om den ærede Undervisningsministers Lov, at de skulde ikke gaa igennem. Der har han sagt Noget, han ikke kan bevise. Hvem har sagt, at disse Love skulde ikke gaa igennem. Seg er maasse den, der har udtalt mig yderligt i saa Henseende; men selv jeg har sagt, at, dersom hans Love vare saadanne, at jeg kunde bruge dem, saa, uagtet jeg ikke har synderlig Tilbøjelighed til at forhandle med den nuværende Undervisningsminister, som har en saadan Fortid, som han har, skulde jeg gjerne se dem gaa igennem. Seg kan forstaa, at de Herrer maa gjøre Alt, for at faae Sagen stillet saaledes, at det ser ud, som det er os, der have en saa personlig og snever Opfattelse, at vi ikke ville forhandle, netop fordi det er disse Personer, der fremkomme med Forslagene; men det ærede Medlem kan ikke bevise, at nogen Udtalelse foreligger, som stadfæstet dette. Skulle ere for Dørrigt de Reformforslag, der ere forelagte? Ja, vi hende jo nok de kirkelige Lovforslag, der ere blevene saa ofte gjenmængaede her, at jeg ikke skal komme tilbage til disse. Men

f. Gy. paa Stattevæsenets Omraade! Selv det ærede Medlem for Maribo (Frederiksen) og ogsaa det ærede Medlem for Randers (Ree) forekom mig enige med Folketingsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) i hans vidtgaaende Bestræbelser for Stattereformer, og dog ville de Herrer, naar det kommer til Stykket, ikke gjøre det Mindste for, at disse Reformere kunne gennemføres. Det er i det Hele det Besynderlige ved det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), hvis friske Udtalelser jeg anerkjender og altid har anerkjendt, at jeg ikke forstaaer, at han theoretisk staaar noget nær paa samme Standpunkt, ja, maasse i visse Henseender paa et noget mere vidtgaaende Standpunkt end det, hvorpaa jeg staaar, men naar det kommer til Udførelse, faar vi altid det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds. (Frederiksen: Ikke naar man stemmer for den praktiske Gjenmæmførelse). Det ærede Medlem siger: ikke naar man stemmer for den praktiske Gjenmæmførelse; men nu forekommer det mig, at vi netop staa ved den Tid, hvor vi skulde forsøge den praktiske Gjenmæmførelse, dette er jo netop Veien og Maaden til den praktiske Udførelse, og jeg ser ingen anden Udvei end den, der nu anvises os. Har virkelig det ærede Medlem nogen Tro til, at Finantsministeren vil fremkomme med et lignende Forslag som det, han selv fremkom med ifjor? Seg tvivler om, at det ærede Medlem har en saadan Tro. Seg stemte for det ærede Medlems Forslag ifjor, og det blev vedtaget, det gik over til 2den Behandling, saa det forekommer mig, at det ærede Medlem har faaet al den Opbremsning, han kan forlange. Det ærede Medlem sagde endvidere, at han erkjendte endogsaa, at Lovene ikke altid blive udførte i den Mand, hvori det var ønskeligt. Seg paakjønner denne Udtalelse. Han nævnte f. Gy. Loven om det lærde Skolevæsen. Seg er fuldstændig enig deri med ham. Han ønskede en friere Afgang til Universitetet; men ser det ærede Medlem ikke, at der paa Finantsloven aarlig figurerer 9000 Rd. til Examenkommissioner, uden at det er muligt at faae den ærede Kirkeminister til at benytte dem, hvorved Agangen til Universitetet i visse Maader, eller hvorved rettere Undervisningsmaaden ved Universitetet kunde blive en nogen anden, end den nu er. Da jeg i Forbigaaende kom til at nævne Stattereformer, vil jeg tilføie, at jeg finder slet ikke vor finantsielle Status eller finantsielle Politik overhovedet god; thi vel ser jeg, at man mener, at det er paa Lide endogsaa at taffe Smilten for den Dykke, vi sidde i; men jeg mener ikke, man kan give Regjeringen Skylden for, at Indtagterne flyde mere rigelig, end vi have kunnet gjøre Regning paa, da Navngenerne ere gode; thi havde det ikke været Tilfældet, er den nøgne Sandhed den, at vi arbeide aarlig med et meget stort Underflud. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) tog mig meget ilde op, at jeg havde